

MINISTER
PRACY I POLITYKI SPOŁECZNEJ

Warszawa, dnia 22 lipca 2015 r.

DSR-II-021-3(7)-AB/15

Pan
Tadeusz Chwałka
Przewodniczący
Forum Związków Zawodowych

Przemysławowi Panu Przewodniczącemu,

Odpowiadając na uwagi do projektu ustawy o zmianie ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz niektórych innych ustaw zgłoszone pismem z dnia 8 kwietnia 2015 r., znak: L.dz. FZZ VII 924/08/04/15, wyjaśniam, co następuje:

1.

Odnosząc się do kwestii preferencyjnego traktowania opiekunów niepełnosprawnych dzieci wyjaśnić należy, że Trybunał Konstytucyjny w uzasadnieniu do wyroku z dnia 21 października 2014 r. (sygn. akt K 38/13), stwierdził, że ustawodawca może odmiennie ukształtować warunki przyznawania świadczenia pielęgnacyjnego dla osób, które sprawują opiekę nad niepełnosprawnymi dziećmi. Trybunał wyraźnie stwierdził, że zastosowanie takiej przesłanki jest dopuszczalne. Zdaniem Trybunału, można więc odmiennie ukształtować reguły wypłacania świadczeń dla tych osób, które sprawują opiekę nad niepełnosprawnymi dziećmi, w stosunku do osób opiekujących się osobami dorosłymi. Opisując skutki powyższego wyroku, Trybunał Konstytucyjny wskazał, że ustawodawca za punkt wyjścia musi zatem przyjąć jednakowe traktowanie opiekunów dorosłych osób niepełnosprawnych niezależnie od preferencyjnego traktowania opiekunów niepełnosprawnych dzieci. Trybunał

Konstytucyjny przypomniał, że na poziomie konstytucyjnym, podstawę szczególnego traktowania dzieci stanowi m.in. art. 68 ust. 3 oraz art. 72 Konstytucji. Dzieci objęte są ochroną państwa w ramach pomocy rodzinom, szczególnie tym znajdującym się w trudnej sytuacji materialnej i społecznej.

2.

Propozycja waloryzacji wysokości świadczenia pielęgnacyjnego wskaźnikiem waloryzacji, którym ma być procentowy wzrost minimalnego wynagrodzenia za pracę obowiązujący na dzień 1 stycznia roku, w którym jest przeprowadzana waloryzacja, w stosunku do wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę obowiązującej w dniu 1 stycznia roku poprzedzającego rok, w którym jest przeprowadzana waloryzacja stanowi przeniesienie uregulowań obowiązujących obecnie w odniesieniu do świadczenia pielęgnacyjnego. Regulacja ta jest konsekwencją konsensusu, który został wypracowany na początku ubiegłego roku w trakcie rozmów z opiekunami osób niepełnosprawnych.

3.

Odpowiadając na uwagi dotyczące progu dochodowego wskazać należy, że Trybunał Konstytucyjny w uzasadnieniu do wyroku z dnia 21 października 2014 r., podkreślił, że stosowanie kryterium dochodowego w odniesieniu do osób pobierających świadczenia opiekuńcze jest zgodne z Konstytucją ponieważ umożliwia skierowanie pomocy państwa do osób znajdujących się w trudnej sytuacji majątkowej. Trybunał Konstytucyjny zaznaczył przy tym, „że istotnym kryterium przyznania świadczeń powinna być w każdym wypadku ocena faktycznej sytuacji finansowej ich potencjalnych beneficjentów”. Podkreśla to dodatkowo pomocniczy charakter wsparcia udzielanego przez całe społeczeństwo w formie świadczeń opiekuńczych dla opiekunów osób niepełnosprawnych.

Ponadto, oceniając zgodność z Konstytucją zastosowania przez ustawodawcę kryterium dochodowego (od spełnienia, którego uzależniona jest pomoc ze strony państwa w postaci specjalnego zasiłku opiekuńczego), Trybunał Konstytucyjny wyraźnie podkreślił, że takie rozwiązanie, tj. kryterium dochodowe, jest „proporcjonalne i racjonalne”. Odnosi się bowiem do „tej wartości konstytucyjnej, jaką stanowi zachowanie równowagi budżetowej oraz właściwego stanu finansów publicznych”.

Ponadto informuję, że proponowana wartość 1000 zł kryterium dochodowego stanowi kwotę powiększoną o 1/3 (33%) wartości koszyka dóbr progu wsparcia dochodowego rodzin (WDR) z dzieckiem niepełnosprawnym. Próg WDR jest ustalany metodą ekspercko-

empiryczną przez Instytut Pracy i Spraw Socjalnych, w oparciu o Badania Budżetów Gospodarstw Domowych GUS, z uwzględnieniem wydatków rodzin m.in. na żywność, mieszkanie, odzież i obuwie, edukację, transport, kulturę, sport i wypoczynek, higienę i ochronę zdrowia; normy spożycia i użytkowania towarów i usług konsumpcyjnych oraz poziomu cen. Próg Wsparcia Dochodowego Rodzin określa minimalny poziom dochodów:

- zapewniający spożycie żywności na poziomie gwarantującym potrzeby rozwojowe dzieci,
- pozwalający utrzymać dostateczne warunki mieszkaniowe,
- zapewniający partycypację dzieci w procesie edukacji,
- sprzyjający integracji dzieci i rodziców ze społeczeństwem,
- nie powodujący stygmatyzacji dzieci z rodzin niezamożnych.

Próg WDR określa zatem minimalny poziom dochodów na jedną osobę w rodzinie, potrzebny do „normalnej” egzystencji.

Punktem odniesienia do ustalania progu WDR są normy spożycia i użytkowania towarów i usług konsumpcyjnych gospodarstw domowych znajdujących się w II kwintyli rozkładu dochodów, czyli grupy 40% gospodarstw domowych z najniższymi dochodami na osobę.

Z badania przeprowadzonego w 2015 r. przez Instytut Pracy i Spraw Socjalnych na zlecenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej wynika, że dla rodzin z dwojgiem osób dorosłych i dwojgiem dzieci, w tym z dzieckiem niepełnosprawnym wartość koszyka dóbr składających się na poziom WDR, wyniosła 750,98 zł na jedną osobę w gospodarstwie.

Z poważaniem

MINISTER
z up. *SMB*
Elżbieta Seredyn
Podsekretarz Stanu